

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Навчально-науковий інститут економіки та управління
Обліково-фінансовий факультет

Кафедра бухгалтерського обліку

Облік у зарубіжних країнах

Методичні рекомендації

для самостійної роботи студентів денної форми навчання напряму
підготовки 6.03050901 «Облік і аудит»

МИКОЛАЇВ
2014

УДК 657(1-87)(075.8)

ББК 65.052(0)я73

О - 75

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від «17» червня 2014 р., протокол № 10.

Укладачі:

Н.В. Потриваєва – д-р. екон. наук, професор кафедри бухгалтерського обліку, Миколаївський національний аграрний університет;

Т.С. Пісоченко - асистент кафедри бухгалтерського обліку, Миколаївський національний аграрний університет;

С.В. Сирцева – к-т. економ. наук, асистент кафедри бухгалтерського обліку, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

П'янова Г.А. – заступник начальника відділу бюджетного фінансування, бухгалтерського обліку, звітності та господарського забезпечення департаменту АПР Миколаївської обласної державної адміністрації;

Гончаренко І.В. – д.е.н., професор кафедри світового господарства і зовнішньоекономічної діяльності Миколаївського національного аграрного університету.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	4
Модуль 1. Загальноприйняті принципи і системи обліку.....	5
Тема 1. Методика відображення об'єктів у системах обліку. Міжнародна система плану рахунків бухгалтерського обліку, їх характеристика.....	5
Тема 2. Аналіз фінансової звітності.....	7
Модуль 2. Основи фінансового обліку.....	9
Тема 3. Документальне оформлення і облік операцій на банківських рахунках. Особливості обліку грошових коштів у Великобританії.....	9
Тема 4. Визначення векселя та його призначення в розрахунках з дебіторами. Методика визначення відсотків за векселем та облік розрахунків за векселем. Оцінка дебіторської заборгованості (облік сумнівних (безнадійних) боргів).....	11
Тема 5. Основи міжнародних стандартів з обліку товарно-матеріальних запасів. Системи списання на витрати вартості придбання товарно-матеріальних запасів.....	13
Тема 6. Основи міжнародних стандартів з обліку необоротних активів. Визначення і облік фінансових результатів при вибутті необоротних активів.....	15
Тема 7. Послідовність збору інформації для складання консолідованої звітності. Особливості консолідованої звітності Німеччини та Польщі. Особливості консолідованої звітності Швейцарії.....	17
Тема 8. Облік утримань із заробітної плати.....	20
Тема 9. Особливості обліку облігацій до виплати та векселів до сплати. Особливості обліку лізингових зобов'язань.....	22
Тема 10. Облік розщеплення акцій. Облік податку на прибуток і розподіл прибутків корпорації.....	24
Модуль 3. Основи методики управлінського обліку.....	27
Тема 11. Напрями управлінського обліку в зарубіжних країнах.....	27
Тема 12. Системи і методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції.....	29
Рекомендована література.....	31

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В умовах розвитку ринкової економіки в Україні, формування нових господарських структур на основі різних форм власності, розширення міжнародних економічних зв'язків диктують необхідність удосконалення бухгалтерського обліку, врахування кращих досягнень як вітчизняного, так і зарубіжного досвіду.

Тому сьогодні особливого значення набуває вивчення й аналіз міжнародної системи бухгалтерського обліку, стандартів, рекомендацій і положень міжурядових, професійних і профспілкових організацій світу.

Дисципліна «Облік у зарубіжних країнах» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, метою вивчення якої є вивчення організації обліку у різних господарських формуваннях розвинених зарубіжних країн, в першу чергу європейських, опанування методики впровадження міжнародних бухгалтерських стандартів у практику роботи вітчизняних підприємств, підвищення на цій основі професійного рівня майбутнього фахівця – бухгалтера як активного і компетентного учасника управлінської команди.

Завданнями вивчення дисципліни є: вивчення теорії і практики фінансового та управлінського обліку у зарубіжних країнах; набуття вмінь використання передового досвіду в галузі організації обліку, аналізу та контролю з урахуванням чинного українського законодавства.

Методичні рекомендації для самостійної роботи є необхідним доповненням до курсу лекцій та робочого зошиту з дисципліни «Облік у зарубіжних країнах». Наведені в них завдання поглиблюють і закріплюють знання з обліку у зарубіжних країнах.

Всі завдання мають бути виконані, захищені і оцінені. Без виконаних і захищених завдань, що винесені на обов'язкове самостійне опрацювання і наведені в методичних рекомендаціях, студент не допускається до складання іспиту і не може отримати іспит автоматично.

Найменування підприємств, цифрові та інші дані в завдання є умовними.

МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНОПРИЙНЯТІ ПРИНЦИПИ І СИСТЕМИ ОБЛІКУ

Тема 1. Методика відображення об'єктів у системах обліку. Міжнародна система плану рахунків бухгалтерського обліку, їх характеристика

Максимальна сума балів – 2 бали.

Завдання 1.1. Відобразити об'єкти обліку за міжнародними стандартами та відповідно до системи бухгалтерського обліку України (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 Методика відображення об'єктів у системах обліку

Об'єкти обліку	Система міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО)	Система бухгалтерського обліку України (Н(С)БО, П(С)БО)
Грошові кошти		
Дебіторська заборгованість		
Запаси		
Основні засоби		
Нематеріальні активи		
Зобов'язання		
Власний капітал		
Собівартість продукції		
Доходи		

Завдання 1.2. Необхідно охарактеризувати основні етапи руху облікової інформації на підприємствах зарубіжних країн (табл. 1.2).

Таблиця 1.2 Етапи руху облікової інформації на підприємствах

№ п/п	Етапи	Характеристика
1.	Первинне спостереження	
2.	Документальне оформлення операцій	
3.	Поточне групування фактів господарської діяльності	
4.	Підсумкове узагальнення фактів господарської діяльності	
5.	Аналіз діяльності	

Завдання 1.3. Необхідно встановити економічний взаємозв'язок типів бухгалтерії, класів плану рахунків і методів визначення прибутку (збитку) у Франції (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 Економічний взаємозв'язок типів бухгалтерії, класів плану рахунків і методів визначення прибутку (збитку) у Франції

Тип бухгалтерії	Номер і назва класів рахунків	Призначення класів рахунків	Метод визначення прибутку (збитку)
Фінансова	1 «Рахунки капіталів»		
	2 «Рахунки матеріальних і нематеріальних основних засобів, фінансових вкладень»		
	3 «Рахунки запасів і незавершеного виробництва»		
	4 «Рахунки розрахунків»		
	5 «Фінансові рахунки»		
	6 «Рахунки витрат за елементами»		
	7 «Рахунки прибутків за видами»		
Управлінська	8 «Спеціальні рахунки»		
	9 «Рахунки аналітичної експлуатації»		

Завдання 1.4. Навести та охарактеризувати особливості планів рахунків у країнах англо-американської облікової системи (табл. 1.4).

Таблиця 1.4 Особливості та характеристика планів рахунків у країнах англо-американської облікової системи

Особливості	Характеристика
1.	
2.	
3.	
4.	

Тема 2. Аналіз фінансової звітності

Максимальна сума балів – 2 бали.

У зарубіжній практиці при проведенні фінансового аналізу використовуються відповідні фінансові коефіцієнти.

1. Показники поточної платоспроможності (ліквідності). Основне значення коефіцієнтів цієї групи полягає в оцінці взаємозв'язку між поточними оборотними активами та короткостроковими фінансовими зобов'язаннями.

1.1. Робочий капітал або чисті оборотні активи.

Робочий капітал - частина оборотних активів, яка фінансується за рахунок власного капіталу та довгострокових зобов'язань (формула 2.1):

$$PK = OA - ПЗ, \text{ де} \quad (2.1)$$

PK – робочий капітал;

OA – оборотні активи;

$ПЗ$ – поточні зобов'язання.

1.2. Маневреність робочого капіталу (формула 2.2).

$$MPK = З/PK, \text{ де} \quad (2.2)$$

MPK - маневреність робочого капіталу;

$З$ – запаси.

2. Показники прибутковості (рентабельності).

2.1. Норма прибутковості та інвестований капітал (формула 2.3):

$$НП_ІК = П/СВА, \text{ де} \quad (2.3)$$

$НП_ІК$ – норма прибутковості та інвестований капітал;

$П$ – прибуток;

$СВА$ – середня вартість активів.

2.2. Коефіцієнт валового прибутку (формула 2.4):

$$КВП = ВП/ΣП, \text{ де} \quad (2.4)$$

$КВП$ – коефіцієнт валового прибутку;

$ВП$ – валовий прибуток;

$ΣП$ – сума продажів.

2.3. Коефіцієнт чистого прибутку (формула 2.5):

$$КЧП = ЧП/ΣП, \text{ де} \quad (2.5)$$

$КЧП$ – коефіцієнт чистого прибутку;

$ЧП$ – чистий прибуток;

$ΣП$ – сума продажів.

Завдання 2.1. За наведеними даними (табл. 2.1) необхідно:

1. Підготувати:

- 1) звіт про прибутки і збитки;
- 2) звіт про зміни у власному капіталі;
- 3) баланс (вертикальної форми).

2. Розрахувати наступні показники ліквідності:

- 1) робочий капітал;
- 2) маневреність робочого капіталу.

3. Розрахувати наступні показники прибутковості:

- 1) норму прибутковості на інвестований капітал;
- 2) коефіцієнт валового прибутку;
- 3) коефіцієнт чистого прибутку.

Загальні активи на 31 грудня 201_ року становили 346,870 тис. дол.

Таблиця 2.1 Залишки по рахунках центру з продажу офісного обладнання «Tomson» на 31 грудня 201_ року

Назва рахунку	Сума, тис. дол.
Рахунки до оплати	34,70
Рахунки до отримання	91,30
Амортизація споруд	30,73
Амортизація обладнання	17,40
Споруди	125,30
Готівка	12,38
Вартість реалізованих товарів	305,60
Витрати на амортизацію споруд	4,50
Витрати на реалізацію обладнання	4,23
Дохід від дивідендів	1,64
Обладнання	69,80
Витрати на відсотки	11,80
Товарні запаси	78,37
Короткострокові інвестиції	5,60
Незавершене будівництво	15,00
Земля, що використовується для операцій	31,70
Застава до оплати	86,50
Капітал Ненсі Григоріо	218,69
Вилучення капіталу Ненсі Григоріо	24,20
Короткострокові векселі до оплати	25,00
Векселі до отримання	11,05
Операційні витрати (без витрат на амортизацію обладнання)	149,48
Продаж (нетто)	532,40
Торговельна марка	6,75

МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ

Тема 3. Документальне оформлення і облік операцій на банківських рахунках. Особливості обліку грошових коштів у Великобританії.

Максимальна сума балів – 1 бал.

Грошові кошти та їх еквіваленти в усіх країнах складають основну частину ліквідних активів підприємства.

Грошові кошти підприємства можна поділити на дві категорії: грошові кошти в касі та грошові кошти в банку.

У зарубіжних країнах для здійснення невеликих витрат, а саме: канцелярських, поштових, обідів, фірми створюють фонд дрібних сум.

Фонд дрібних сум поповнюється на суму витрат через виписування чека на ім'я підзвітної особи.

Наприклад, сума витрат за ваучерами (кавітаціями) складається на певну дату 120 дол., у т.ч.: поштові витрати – 50 дол., витрати на перевезення - 20 дол., канцелярські витрати – 30 дол., інші адміністративні витрати – 20 дол.

Фонд дрібних сум поповнюється на суму 120 дол. і відображається бухгалтерським записом, дол.:

Дт рах. «Поштові витрати»	50
Дт рах. «Транспортні витрати»	20
Дт рах. «Канцелярські витрати»	30
Дт рах. «Інші адміністративні витрати»	20
Кт рах. «Каса»	120

Один раз на місяць (по закінченні місяця) банк надсилає депозитору з його рахунка (банківський звіт).

До звіту додаються всі оплачені та погашені банком чеки й інші документи.

Наприкінці звітнього періоду можуть бути розбіжності між залишками на банківському рахунку за даними обліку фірми та даними витягу банку. Причини розбіжностей – відставання в часі, помилки в записах, записи банку на рахунку без відома депозитора. Усі розбіжності між даними обліку та витягом з банківського рахунка повинні бути врегульовані. Тому після одержання витягу він ретельно перевіряється і складається для врегулювання узгоджувальна таблиця. Спочатку в таблицю записують залишки за даними витягу та за даними обліку фірми, потім відображають усі розбіжності.

Результати узгоджувальної таблиці відображаються в обліку для коригування залишку на банківському рахунку. При допущенні банком помилки підприємство сповіщає про це банк для її виправлення.

Узгоджувальна таблиця на 30.06.2013 р.

Показники	тис. дол.
Залишок за банківським витягом	18250
Плюс: Вечірня каса на 30.06	2500
Мінус: Виписані чеки на оплату постачальникам, не проведені банком	6900
Скоригований залишок фірми	13850
Книжний залишок фірми	12890
Плюс: Облік векселя банком	1500
Помилка у відображенні чека №413 (оплата рахунка постачальника)	240
Мінус: Одержані, але не оплачені чеки від покупців	755
Списано за банківські послуги	25
Скоригований книжний залишок	13850

Результати узгоджувальної таблиці відображаються на бухгалтерських рахунках.

1. Облік банком одержаного векселя: Номінальна вартість 1450 дол., % - 75 дол. Банківський гонорар – 25 дол.

Дт рах. «Грошові кошти» 1500

Дт рах. «Фінансові витрати» 25

Кт рах. «Векселі одержані» 1450

Кт рах. «Фінансові доходи, %» 75

2. виправлення помилки у відображенні чека №413

Дт рах. «Грошові кошти» 240

Кт рах. «Рахунки до оплати» 240

3. Не оплачені покупцями чеки

Дт рах. «Рахунки до одержання» 755

Кт рах. «Грошові кошти» 755

4. Сплата банківських послуг

Дт рах. «Фінансові витрати» 25

Кт рах. «Грошові кошти» 25

Завдання 3.1. Скласти узгоджувальну таблицю з банківським звітом. Виправити помилки та зробити відповідний бухгалтерський запис на рахунках.

При складанні узгоджувальної таблиці виявлено залишок грошових коштів на 30.09.2013 р. за касовою книгою компанії Wordsworth Ltd на суму 12500 дол. У банківському звіті залишок грошових коштів на 30.09.2013 р. склав 12945 дол. Вивчення розбіжностей в сумах банківського звіту та касової книги показало:

1) не відображено банком виписаний чек №420 на оплату постачальнику 325 дол.;

2) не відображено в касовій книзі оплату за банківські послуги 50 дол.;

3) у відображенні чека №425 на 250 дол. виявлено помилку (оплата по-стачальнику з банківського рахунка);

4) не відображено в касовій книзі дивіденди, які надійшли, на суму 320 дол.

Завдання 3.2. Скласти книгу дрібних витрат та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку фонду дрібних витрат. Фірма створила фонд дрібних сум на місяць у розмірі 200 дол. Витрати за місяць: поштові витрати – 50 дол., представницькі – 60 дол., транспортні – 40 дол., канцелярські – 30 дол.

Завдання 3.3. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку оприбуткування виручки від реалізації з урахуванням нестачі.

Виручка продуктового магазину становила за день — 8200 дол. Фактична наявність грошей в касі — 8190 дол.

Завдання 3.4. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку оприбуткування виручки від реалізації з урахуванням надлишку.

Згідно касового апарату, виручка магазину за день становила 5500 дол. Фактична наявність грошей у касира - 5515 дол.

Тема 4. Визначення векселя та його призначення в розрахунках з дебіторами. Методика визначення відсотків за векселем та облік розрахунків за векселем. Оцінка дебіторської заборгованості (облік сумнівних (безнадійних) боргів).

Максимальна сума балів – 2 бали.

У розрахунках між підприємством та його дебіторами можуть застосовуватися векселі.

Клієнт по векселю сплачує відсотки за відсотковою ставкою. Сума відсотків по векселю визначається за формулою (формула 4.1):

$$\text{Сума \%} = \frac{\text{Номінальна вартість векселя (сума)} * \text{відсоткова ставка} * \text{строк векселя}}{100} \quad (4.1)$$

Таким чином, у суму погашення векселя входять номінальна вартість векселя та відсоток по векселю.

01.08.2013 р. від покупця «Logor» одержано вексель під 8% річних строком на 3 міс. на суму 10000 дол. в покриття дебіторської заборгованості. Строк погашення векселя 01.11.2013 р.

01.08.2013 р. Одержано вексель від клієнта:

Дт рах. Векселі одержані 10000 дол.

Кт рах. Рахунки до одержання 10000 дол.

Визначимо відсотки по векселю за весь період:

$10000 \times 8\% \times 3/12 = 200$ дол.

Сума погашення векселя становить
10000 + 200 дол. = 10200 дол.

01.11.2013 р. Клієнт сплатив номінальну вартість векселя та відсоток:

Дт рах.	Грошові кошти	10200 дол.
Кт рах.	Векселі одержані	10000 дол.
Кт рах.	Доходи по відсотках	200 дол.

Якщо строк векселя визначається в днях, то при розрахунку суми відсотків підраховується число днів (формула 4.2):

$$\text{Сума відсотків} = \frac{\text{Номінальна вартість векселя} * \text{Відсоткова ставка} * \text{Число днів}}{100} \quad (4.2)$$

Завдання 4.1. Визначити суми та скласти бухгалтерські проводки з обліку векселів до одержання на підставі такої господарської операції.

01.09.2013 р. від покупця «Lock» одержано вексель під 8% річних на 3 міс. на суму 5000 дол. на покриття дебіторської заборгованості, погашення векселя 01.12.2013 р. Підприємство через місяць 01.10.2013 р. дало вексель банкові за обліковою ставкою 12% річних.

Завдання 4.2. Обчислити позиковий процент, суму погашення векселя, дисконт, виплату за векселем. Скласти бухгалтерські проведення.

Вексель на суму 6000 дол. під 12% річних видано на термін 110 днів, дисконтується банком ставкою 15%, коли залишилося 60 днів до закінчення терміну векселя.

Завдання 4.3. Обчислити позиковий процент, суму погашення векселя, дисконт, виплату за векселем. Скласти бухгалтерські проведення.

Вексель на суму 9000 дол. під 15% річних видано на термін 130 днів, дисконтується банком ставкою 19%, коли залишилося 60 днів до закінчення терміну векселя.

Завдання 4.4. Американська компанія «Grend» продає товари, надаючи покупцям кредит на термін 30 днів. Величина резерву сумнівних боргів обчислюється нарахуванням щомісячно витрат на сумнівні борги у розмірі 2% від суми продаж у кредит. У кінці року рахунок резерву сумнівних боргів коригується виходячи з величини резерву, обчисленого на основі класифікації дебіторської заборгованості за строками її непогашення. На 01.01.201_р. початкове сальдо на рахунках було:

- 1) Рахунки до отримання - 160000 дол.;
- 2) Резерв сумнівних боргів - 20000 дол.

Упродовж 201_р. сума продажів у кредит становила 1500000 дол., надходження грошових коштів від покупців - 1450000 дол., списана безнадійна дебіторська заборгованість - 12000 дол. Величина резерву сумнівних боргів, обчислена на основі класифікації дебіторської

заборгованості за строками її непогашення, на кінець 201_ р. склала 40000 дол. Необхідно:

- 1) визначити кінцеве сальдо за рахунками «Рахунки до отримання» та «Резерв сумнівних боргів» на 31.12.201_ р.;
- 2) обчислити величину витрат на створення резерву сумнівних боргів за 201_ р.;
- 3) відобразити на рахунках бухгалтерського обліку: а) нарахування суми резерву сумнівних боргів; б) списання безнадійної дебіторської заборгованості; в) коригування в кінці року величини резерву сумнівних боргів.

Тема 5. Основи міжнародних стандартів з обліку товарно-матеріальних запасів. Системи списання на витрати вартості придбання товарно-матеріальних запасів.

Максимальна сума балів – 3 бали.

Облікова практика західних компаній базується на припущенні, що надходження та продаж (відпуск на виробництво) запасів - це потік вартостей, а не потік фізичних одиниць. Існує декілька загальноприйнятих методів оцінки кінцевих запасів і відповідно величини, яка списується на собівартість реалізованої продукції, або на виробництво.

За міжнародними стандартами бухгалтерського обліку в країнах ринкової економіки застосовують декілька методів оцінки запасів. Найпоширенішими є такі: ФІФО, ЛІФО, середньозваженої собівартості, ідентифікованої собівартості конкретної партії матеріалів.

Розглянемо на прикладі оцінку запасів за наведеними вище методами (табл. 5.1).

Таблиця 5.1 Вихідні дані про рух товару за червень 2014 р.

Дата	Показники	Кількість одиниць	Ціна за одиницю, в дол.
01.06	Залишок на початок місяця	100	12
10.06	Купівля	200	11
15.06	Продаж	80	20
25.06	Купівля	150	18
28.06	Продаж	100	20

Залишок товару на кінець місяця склав:

$$(100 \text{ од.} + 200 \text{ од.} + 150 \text{ од.}) + (80 \text{ од.} + 100 \text{ од.}) = 270 \text{ од.}$$

Протягом місяця було в наявності 450 од. товару на суму:

$$(100 \text{ од.} * 12) + (200 \text{ од.} * 11) + (150 \text{ од.} * 18) = 6100 \text{ дол.}$$

Розрахунок собівартості залишку товару на кінець місяця та собівартість продажу при системі періодичного обліку запасів наведено в таблиці 5.2.

Таблиця 5.2 Розрахунок собівартості товару при застосуванні системи періодичного обліку запасів

Методи визначення собівартості запасів	Розрахунок собівартості залишку товару на кінець місяця	Розрахунок собівартості продажу
1. «Перше надходження – перший видаток» (ФІФО)	150 од.*18 = 2700 120 од.*11 = 1320 Разом 4020	6100-4020=2080
2. «Останнє надходження – перший видаток» (ЛІФО)	100 од.*12=1200 170 од.*11=1870 Разом 3070	6100-3070=3030
3. Середньозважена собівартість	$270*(6100\backslash 450)=270*13,55=3658$	6100-3658=2442

Завдання 5.1. За наведеною інформацією необхідно обчислити вартість проданих запасів товарів і вартість залишку запасів товарів станом на 28.02. 201_р., використовуючи такі методи:

- а) середньозваженої вартості;
- б) метод FIFO;
- в) метод LIFO.

Відобразити вказані операції в бухгалтерському обліку.

Корпорація «Roshen» використовує постійну систему обліку запасів.

За лютий 201_р. наявна така інформація про запаси товарів:

01.02 - залишок запасів на початок місяця - 3000 штук по 7 дол. за одиницю;

09.02 - куплено 10 000 шт. за 6,50 дол. за 1 шт.;

15.02 - продано 7000 шт. за 10 дол. за 1 шт.;

19.02 - куплено 5000 шт. за 6 дол. за 1 шт.;

25.02 - продано 6000 шт. за 9,50 дол. за 1 шт.

Завдання 5.2. Компанія «Byti» торгує єдиним продуктом під назвою «Рафферті».

Дані про залишки (інвентаризацію) і закупівлю Рафферті протягом минулого року наступні: інвентаризація на 1 січня – 57200 примірників по 9,30 дол.; закупівлі у лютому - 79580 примірників по 10,20 дол.; закупівлі в березні – 173620 примірників по 11,40 дол.; закупівлі в травні – 102080 примірників по 11,30 дол.; закупівлі у червні – 198000 примірників по 12,10 дол.; закупівлі у вересні – 172540 примірників по 11,60 дол.; закупівлі у листопаді – 78950 примірників по 12,30 дол. Загальний обсяг продажу за рік становив 16 031 440 дол. (843760 примірників за ціною 19,00 дол. за одиницю). Торговельні і адміністративні витрати за рік становили 3,878,200 дол.

Компанія «Byti» використовує періодичну систему обліку запасів.

Необхідно:

1. Розрахувати вартість товарів для продажу.

2. Підготувати звіт про прибутки і збитки, використовуючи такі методи оцінки запасів:

- а) метод середньої собівартості;
- б) метод FIFO;
- в) метод LIFO.

Завдання 5.3. За наведеною інформацією необхідно визначити собівартість витрачених (реалізованих) товарів та відрегулювати в обліку суму залишків на кінець місяця (система періодичного обліку — США).

Залишок товарів на початок місяця – 12000 дол., на кінець місяця - 10000 дол. Куплено товарів за місяць – 40000 дол.

Завдання 5.4. За наведеною інформацією необхідно визначити собівартість витрачених матеріалів та відрегулювати в обліку залишки їх на кінець місяця (система періодичного обліку запасів – західна Європа).

Залишок матеріалів на початок місяця – 6000 дол., на кінець місяця 11000 дол. Куплено матеріалів за місяць - 40000 дол.

Завдання 5.5. За наведеною інформацією необхідно відобразити в обліку знецінення запасів методом прямого списання та методом нарахування резерву на знецінення. Визначити яка вартість запасів повинна бути відображена в балансі?

На дату складання балансу є такі дані: фактична собівартість залишку запасів – 9000 дол., ринкова (чиста реалізаційна) вартість – 7000 дол.

Тема 6. Основи міжнародних стандартів з обліку необоротних активів. Визначення і облік фінансових результатів при вибутті необоротних активів.

Максимальна сума балів – 3 бали.

Для обліку руху основних засобів ведеться рахунок «Основні засоби», який має субрахунки за їх кваліфікаційними групами.

У зарубіжних країнах з високорозвинутою економікою не створюються спеціальні джерела фінансування капітальних вкладень. Тому засоби, які надійшли в результаті купівлі, відображаються в обліку по дебету рахунка «Основні засоби».

Вибуття основних засобів відбувається в результаті їх ліквідації внаслідок зносу або реалізації. За МСБО 16 «Основні засоби», результати вибуття основних засобів повинні відображатися на фінансових результатах діяльності підприємства.

Прибутки або збитки від ліквідації або реалізації основних засобів визначаються як різниця між чистими надходженнями та залишковою

вартістю об'єктів основних засобів. Проте техніка відображення в обліку операцій, пов'язаних з вибуттям основних засобів, у різних країнах може бути різною.

Розглянемо методику відображення в обліку вибуття основних засобів у США.

Приклад, Фірма реалізувала верстат первісною вартістю 15000 дол., нарахована амортизація – 5000 дол. Договірна ціна реалізації – 9000 дол.

Вибуття основних засобів відображається бухгалтерською:

Дт рах. «Рахунки до одержання»	9000 дол.
Дт рах. «Амортизація устаткування»	5000 дол.
Дт рах. «Збитки від вибуття основних засобів»	1000 дол.
Кт рах. «Основні засоби»	15000 дол.

Завдання 6.1. Компанія «Avon» станом на 1.01.2013 р. володіє такими автомобілями (табл. 6.1):

Таблиця 6.1 Наявність автомобілів компанії «Avon» станом на 1.01.201_р.

Автомобіль (марка)	Дата придбання	Вартість, дол.	Ліквідаційна вартість, дол.	Строк служби, роки
ААТ 101	1.10.2000	8500	2500	5
ДІН 202	1.04. 2001	12000	2000	8

Компанією використовується метод рівномірного нарахування амортизації.

Протягом фінансового року, який закінчується 31.12.2013 р. відбулися такі події:

1) 30.06.2013 р. автомобіль ААТ-101 було повернуто фірмі-постачальнику в обмін на КДС-303. Залишкова знижка з ціни нового автомобіля за повернення раніше купленого - 5000 дол. КДС-303 коштує 15000 дол., залишок до сплати (за вирахуванням знижки) був сплачений частково готівкою, частково - займом в 6000 дол. За розрахунками строк служби КДС-303 буде 5 років, а ліквідаційна вартість - 4000 дол.

2) розрахунковий залишковий строк служби ДІН-202 зменшився з 6 до 4 років без зміни ліквідаційної вартості.

Необхідно:

- показати на рахунках бухгалтерського обліку всі вищезазначені операції;
- відновити рахунок «Автомобілі» та рахунок «Резерв на знос».

Завдання 6.2. За наведеною інформацією необхідно відобразити в бухгалтерському обліку вибуття устаткування за методикою США.

Продано верстат (в кредит). Первісна вартість верстата 30000 дол., Амортизація за період експлуатації 20000 дол. Договірна ціна реалізації 15000 дол.

Завдання 6.3. За наведеною інформацією необхідно відобразити в обліку вибуття устаткування за методикою західноєвропейських країн.

Компанія продала в кредит устаткування, первісна вартість якого становить 30000 дол. За час експлуатації нараховано амортизацію устаткування 20000 дол. Договірна ціна реалізації 15000 дол.

Завдання 6.4. За наведеними даними необхідно відобразити господарські операції по реалізації автомобіля: а) у західноєвропейських країнах; б) у США.

Фірма «QQJ» реалізувала автомобіль Ford, первісна вартість 50000 дол., нарахована сума амортизації 22000 дол. Договірна ціна реалізації 35000 дол.

Завдання 6.5. За наведеною інформацією необхідно визначити фінансовий результат від реалізації підприємством обладнання та зробити відповідні бухгалтерські записи, за умови, що обладнання було продано за: а) 47 000 дол.; б) 43 000 дол.; в) 45 000 дол.

Американське підприємство реалізувало обладнання, первісна вартість якого 150 000 дол. Упродовж строку експлуатації обладнання було нараховано знос у сумі 105 000 дол.

Тема 7. Послідовність збору інформації для складання консолідованої звітності. Особливості консолідованої звітності Німеччини та Польщі. Особливості консолідованої звітності Швейцарії.

Максимальна сума балів – 3 бали.

У міжнародній практиці можна виділити декілька етапів консолідації звітності залежно від наявності або відсутності внутрішніх операцій:

- первинна консолідація пов'язана з придбанням компанії, що інвестується, тобто здійснюється при складанні вперше консолідованої фінансової звітності раніше незалежних компаній;

- наступна консолідація здійснюється при складанні консолідованої фінансової звітності групи, створеної раніше, тобто такої, що вже функціонує.

Техніка і методи складання консолідованої фінансової звітності в різних країнах мають відмінності.

Розглянемо процедуру складання балансу за методом придбання за умови 100 відсоткової частки материнської компанії у капіталі дочірнього підприємства.

Приклад, 31 грудня 20__р. материнська компанія «БОМК ЛТД» придбала 100% звичайних акцій дочірнього підприємства «СИТ ЛТД» за 100000 євро. Для складання консолідованого балансу групи використовуємо спеціальну робочу таблицю (табл. 7.1).

Таблиця 7.1 Робоча таблиця консолідації балансів материнської компанії та дочірнього підприємства на 31.12.20__ р., євро

Стаття	Баланс на дату придбання		Елімінування статей (виключення)		Консолідований баланс на дату придбання
	«БОМК ЛТД»	«СИТ ЛТД»	Дебет	Кредит	
Випущений акціонерний капітал	100000	40000*	40000(1)		100000
Резерв переоцінки активів	20000	20000*	20000 (1)		20000
Нерозподілений прибуток	80000	20000*	20000 (1)		80000
Власний капітал	200000	80000*			200000
Інвестиції у дочірнє підприємство	109000*	-	20000 (1) відхилення	20000 (2) відхилення	
Гудвіл	-	-			-
Інші активи	200000	200000	20000 (2)	100000(1)	20000 400000
Зобов'язання (віднімаються)	(100000)	(120000)			(220000)
Чисті активи	200000	80000	120000	120000	200000

* Ці статті необхідно елімінувати у процесі консолідації. Активи і зобов'язання материнської компанії та дочірнього підприємства додаються за статтями.

Елімінування статей

	Дебет	Кредит
1. Елімінування власного капіталу дочірнього підприємства «Син Лтд» та інвестицій компанії «БОМК ЛТД», євро:		
- випущений акціонерний капітал	40000	
- резерв переоцінки активів	20000	
- нерозподілений прибуток	20000	
- відхилення	20000	
- інвестиції у дочірнє підприємство «СИТ ЛТД»		100000
2. Списання відхилень (в євро):		
- відхилення		20000
- гудвіл (ділова репутація компанії)	20000	

Приведені дані свідчать, що за умови перевищення вартості придбання над справедливою ринковою ціною чистих активів придбаного підприємства 80000 євро, у процесі консолідації виникає гудвіл (ділова

репутація підприємства). Розрахунок суми гудвілу, який виникає в результаті придбання підприємства, приведений в таблиці 7.2.

Таблиця 7.2 Розрахунок гудвілу в процесі консолідації

Показники	Сума, євро
Вартість інвестицій	100000
За вирахуванням:	
- випущеного акціонерного капіталу	40000
- резервів переоцінки активів	20000
- нерозподіленого прибутку	20000
Разом	(80000)
Гудвіл (ділова репутація підприємства)	20000

У ситуації, що розглядалася, материнська компанія придбала всі акції дочірнього підприємства. Однак, на практиці материнська компанія часто володіє не всім пакетом акцій (капіталом) дочірнього підприємства.

Завдання 7.1. Відобразити придбання компанією 80% капіталу дочірньої компанії за 7000 дол. і скласти консолідований звіт.

Таблиця 7.3 Консолідований баланс

Стаття	Материнська компанія	Дочірня компанія	Коригування		Консолідований баланс
			Дт	Кт	
Активи					
Грошові кошти	13890	4700			
Дебітори	10500	5200			
Основні засоби	37820	9678			
Інвестиції дочірньої компанії	7000		7000		
Гудвіл			(302,4)		(302,4)
Баланс	69210	19578			
Пасив					
Кредитори	31400	10450			
Статутний капітал (М)	20320				
Нерозподілений прибуток (М)	17490				
Статутний капітал (Д)		2470	2) 976 3) 494		
Нерозподілений прибуток (Д)		6658	1) 5326,4 2) 1331,6	2) 1825,6	
Частка меншості					
Баланс	69210	19578	8825,6	8825,6	

Завдання 7.2. Скласти бухгалтерський баланс материнської та дочірньої компаній. На підставі бухгалтерського балансу материнської та дочірньої компаній скласти робочу таблицю консолідації балансів материнської та дочірньої компаній.

01.01.201_ р. материнська компанія придбала за 1600000 дол. весь пакет акції дочірньої компанії - 200000 шт. номінальною вартістю 5 дол. кожна за цінами реалізації 8 дол. за акцію. На дату придбання материнська компанія сплатила гроші за обладнання для дочірньої компанії на суму 40000 дол.

Вихідні дані для складання балансу материнської та дочірньої компаній представлені в таблиці 7.4.

Таблиця 7.4 Вихідні дані для складання балансу материнської та дочірньої компаній, тис. дол.

Статті	Компанії	
	материнська	дочірня
Грошові кошти	510	850
Дебітори	40	-
Інвестиції у дочірню компанію	1600	-
Статутний капітал	2000	1000
Нерозподілений прибуток	750	600
Кредитори	165	45
Інші активи	765	795

Тема 8. Облік утримань із заробітної плати.

Максимальна сума балів – 2 бали.

У зарубіжних країнах відповідно до діючого законодавства заробітна плата робітників, службовців і підприємців оподатковується у фонд соціального страхування, причому до певного рівня, тобто сума, яка перевищує установлений рівень, оподаткуванню не підлягає.

Найбільша частина утримань із заробітної плати припадає на федеральний прибутковий податок. Цей податок утримується пропорційно сумі заробітної плати.

У європейських країнах прибутковий податок стягується протягом року за прогресивною шкалою, але остаточний розрахунок проводиться в кінці року. Ставка податку коливається від 10,5% до 70%.

У Японії прибутковий податок з фізичних осіб складає від 10 до 50%.

Із заробітної плати кожного працівника роблять й інші утримання, наприклад, внески для виплати допомоги по старості.

Нарахована персоналові підприємства заробітна плата включається у витрати підприємства. Витрати обліковуються на рахунку елементів витрат «Витрати по оплаті праці».

Для обліку заборгованості із розрахунків з робітниками та службовцями використовують рахунок «Розрахунки з персоналом». У США цей рахунок називають «Заробітна плата до сплати».

Порядок відображення на рахунках бухгалтерського обліку нарахованої заробітної плати й утримань з неї розглянемо на прикладі західноєвропейських країн.

1. Нарахована заробітна плата за місяць 20000 дол.
 2. Утримано із заробітної плати, дол.:
 - на соціальне страхування 1520
 - на пенсійне забезпечення 345
 - по безробіттю 128
- Разом 1993

Відображення операцій на бухгалтерських рахунках:

1. Нарахована заробітна плата персоналові, дол.:

Дт рах. «Витрати на оплату праці»	20000
Кт рах. «Розрахунки з персоналом»	20000
2. Утримано із заробітної плати, дол.:

Дт рах. «Розрахунки з персоналом»	1993
Кт рах. «Соціальне страхування»	1520
Кт рах. «Інші органи соціального страхування»	473
3. Видана заробітна плата працівникам, дол.:

Дт рах. «Розрахунки з персоналом»	18007
Кт рах. «Грошові кошти»	18007

Завдання 8.1. За наведеною інформацією необхідно відобразити на рахунках обліку нарахування заробітної плати та утримання з неї.

Нараховано зарплату персоналу фірми 25000 дол. Утримано: прибутковий податок 3700 дол., обов'язкове соціальне страхування 2300 дол. Виплачено зарплату працівникам фірми (визначити). Перераховано також заборгованість по утриманнях із зарплати.

Завдання 8.2. За наведеною інформацією необхідно відобразити на рахунках обліку нарахування заробітної плати та утримання з неї.

Сума нарахованої зарплати працівникам фірми за звітний період становить 40000 дол. Фірма здійснила нарахування на соціальне страхування 15%, до фонду зайнятості 4%, на додаткове пенсійне забезпечення 2400 дол. Перераховано заборгованість по нарахуванню на зарплату у тому ж місяці.

Завдання 8.3. За наведеною інформацією необхідно відобразити облік зобов'язань з оплати праці на рахунках обліку.

За звітний період заробітна плата персоналу компанії «Motorola» склала (дол.):

- заробітна плата за нормований час - 45 000;
- заробітна плата за понаднормований час - 20 000;
- утримано суму прибуткового податку - 12 350;
- обов'язкові утримання на соціальне страхування - 48 000;
- утримані профспілкові внески - 260;
- чиста заробітна плата до сплати - 47 590.

Завдання 8.4. Нарахувати двотижневу оплачувану відпустку за кожні 50 тижнів роботи. Оплата відпустки складає 4% заробітної плати працівника. Компанія щотижня виплачує у вигляді заробітної плати 30 000. У звітному періоді 65% працівників одержують оплачувану відпустку.

Необхідно зробити розрахунок витрат з оплати відпусток; відобразити на бухгалтерських рахунках створення резерву на оплату відпусток за тиждень та видачу з каси відповідних сум.

Тема 9. Особливості обліку облігацій до виплати та векселів до сплати. Особливості обліку лізингових зобов'язань.

Максимальна сума балів – 4 бали.

Розглянемо облік довгострокових облігацій за різних ситуацій.

Компанія 01.01.2013р. випустила 2000 шт. облігацій номінальною вартістю 1000 дол. за кожен на п'ять років, з відсотковою ставкою 9%. Реалізація облігацій – з 01.01.2013р. Квота до ціни 100% (тобто облігації продаються за номінальною вартістю).

Реалізація облігацій відображається такими бухгалтерськими записами (дол. США):

1. 01.01.2013р. Випуск (реалізація) облігацій

Дт рах. «Грошові кошти»	2000000
Кт рах. «Облігації до сплати»	2000000

У балансі облігації будуть відображені серед довгострокової заборгованості. Відсотки інвесторам компанія сплачує двічі на рік – 1 січня і 1 липня.

Сума відсотків за один період (півроку):

$$2000000 * 9\% * 1/2 = 90000.$$

2. 01.07.2013р. Нарахування відсотків по облігаціях

Дт рах. «Фінансові витрати (відсотки по облігаціях)»	90000
Кт рах. «Грошові кошти»	90000

Наступна виплата відсотків 01.01.2014р. Але відсотки з 01.01.2013р. по 31.12.2013р. компанія повинна включати у витрати звітного періоду (згідно з принципом відповідності витрат і доходів).

3. 31.01.2013р. Нарахування відсотків по облігаціях:

Дт рах. «Фінансові витрати»	90000
Кт рах. «Відсотки по облігаціях до сплати»	90000

4. 01.01.2014р. Оплата відсотків

Дт рах. «Відсотки по облігаціях до сплати» 90000

Кт рах. «Грошові кошти» 90000

У зарубіжних країнах використовуються два методи амортизації дисконту (премії): метод прямолінійного списання та метод ринкових відсотків.

Метод прямолінійного списання полягає в тому, що дисконт (премію) списують рівними частками протягом строку дії облігації.

Дисконт по облігаціях визначається як різниця між номінальною вартістю та продажною вартістю.

Метод ринкових відсотків - це метод, альтернативний прямолінійний амортизації дисконту або премії по облігаціях. За цього методу визначаються витрати на відсотки шляхом множення поточної (балансової) вартості облігації на початок періоду та ефективної ставки відсотка. Сума амортизації дисконту або премії визначається як різниця між сумою витрат по відсотках і сумою сплачуваних відсотків. Сума сплачуваних відсотків визначається за номінальною вартістю облігацій і встановленою ставкою відсотка.

Завдання 9.1. Визначити балансову вартість зобов'язань за облігаціями на кожен рік протягом періоду їх дії за методом прямолінійного списання дисконту (премії) та методом ринкових відсотків (табл. 9.1).

Підприємство 1 січня 201_ р. випустило і реалізувало 100 облігацій номінальною вартістю 500 дол. за ринковою вартістю. Фіксована ставка відсотка за облігацією встановлена 9% річних, ринкова ставка відсотка визначена за даними ринку цінних паперів. Погашення облігацій відбудеться через 5 років. Виплата відсотків здійснюється щорічно в кінці року.

Таблиця 9.1 Вихідні дані

Показники	ВАРІАНТИ			
	1	2	3	4
Ринкова вартість реалізації облігацій, дол.	52020	52020	46300	46300
Ринкова ставка відсотка, %	8	8	12	12
Метод амортизації дисконту (премії)	Прямолінійного списання	Ринкових відсотків	Прямолінійного списання	Ринкових відсотків

Завдання 9.2. За наведеною інформацією необхідно відобразити в бухгалтерському обліку випуск векселя на перший платіжж 30.06.201_ р.

Компанія «Ford» випустила довгостроковий заставний вексель номінальною вартістю 120 000 дол. На 5 років за умови 10% річних. Виплата заборгованості по векселю здійснюється кожні півроку. Піврічна сума виплат становить 18 000 дол.

Завдання 9.3. За наведеною господарською операцією необхідно відобразити в обліку фінансову оренду устаткування (придбання) та сплату зобов'язань по ній за перший рік.

Фірма придбала устаткування первісною вартістю 15 000 дол. на правах фінансового лізингу, строком на 5 років за умови 10% річних. Сума річних платежів складає 2 500 дол.

Завдання 9.4. За наведеною господарською операцією необхідно відобразити в бухгалтерському обліку надходження та щорічну суму платежів.

Компанія уклала договір фінансового лізингу на оренду верстата. Первісна вартість 150 тис. дол. на 5 років під 12% річних. Рентні платежі становили 25 тис. дол.

Завдання 9.5. За наведеними господарськими операціями необхідно визначити ціну реалізації, суму відсотків, визначити суму фінансових витрат (доходів) емітента за 1 рік та відобразити на рахунках бухгалтерського обліку.

Компанія «Plaza» планує 01.01.201_року випустити облігацій на наступних умовах: номінальна вартість 500000 дол., термін на 3 роки, 9% річних, виплата 2 рази в рік. На ринку іноземні емітенти пропонують облігації з подібними умовами розміщені під 12% річних.

Тема 10. Облік розщеплення акцій. Облік податку на прибуток і розподіл прибутків корпорації.

Максимальна сума балів – 3 бали.

Розщеплення акцій – це збільшення кількості випущених акцій з пропорційним зниженням їхньої номінальної чи оголошеної вартості за одну акцію.

Метою розщеплення акцій є необхідність підняти їхню привабливість на ринку, доступність для малих інвесторів.

До розщеплення акцій компанія вдається при значному зростанні ринкових цін на акції.

Приклад, компанія «Фригат» має дозвіл на випуск 100000 простих акцій. Випущено 30000 акцій номінальною вартістю 20 дол. кожна (стільки ж акцій циркулюючих). Ринкова вартість кожної акції – 80 дол.

01.06.20__р. компанія вирішила розділити кожну акцію на 2, після чого кількість акцій в обігу збільшилася вдвічі (60000 акцій), а номінальна вартість однієї акції зменшилася вдвічі (стала 10 дол. за одну). Відповідно вдвічі зменшиться і ринкова ціна акції (тобто 40 дол.). Загальна сума статутного капіталу не зменшилась:

1. Операція розщеплення акцій бухгалтерськими проводками не відображається. На рахунок «Статутний капітал (прості акції)» в баланс буде внесено зміни про кількість і номінальну вартість акцій.

Акціонерний капітал (до розщеплення акцій)

Прості акції (30000 шт. за номінальною вартістю 20 дол. кожна)	600000
Нерозподілений прибуток	150000
Разом	750000

Акціонерний капітал (після розщеплення акцій)

Прості акції (60000 шт. за номінальною вартістю 10 дол. кожна)	600000
Нерозподілений прибуток	150000
Разом	750000

Ефект збільшення кількості акцій в обігу і зниження ринкових цін досягається, як бачимо, розщепленням акцій і випуском додаткових акцій для оплати дивідендів. Проте між ними є суттєва різниця, а саме:

- акції для оплати дивідендів можуть випускатися тільки при наявності нерозподіленого прибутку;
- тоді як розщеплення акцій може здійснюватись і без наявності нерозподіленого прибутку.

Розщеплені акції розподіляються між існуючими власниками пропорційно до частки кожного в капіталі корпорації.

Крім того, важливим питанням є визначення об'єкта оподаткування, іншими словами – з якої суми прибутку стягується податок. Міжнародна практика свідчить, що завжди є різниця між сумою прибутку підприємства, що витікає з даних бухгалтерського обліку і відображається у фінансовій звітності, та сумою прибутку для цілей оподаткування.

Сума прибутку після сплати податку становить чистий прибуток корпорації, що залишається в її розпорядженні. Чистий прибуток використовується на виплату дивідендів та на інші цілі, передбачені статутом корпорації та законодавством країни. Серед них – створення спеціальних резервів: фінансового (легального) резерву, статутного резерву, деяких факультативних резервів.

Завдання 10.1. За наведеними господарськими операціями скласти бухгалтерські проводки і зробити розрахунки.

При створенні корпорації організаційні витрати склали 20000 дол., частину витрат у розмірі 10000 дол. було сплачено грошима, для оплати решти витрат виділено 1000 простих акцій номінальною вартістю 10 дол. кожна.

01.03.201_ р. корпорація випустила 1000 простих акцій номінальною вартістю 10 дол. кожна, реалізувавши їх по 14 дол. за акцію.

Завдання 10.2. Товариство «Valensia» має двох партнерів. Станом на 01.01. 201_ р. капітал партнерів становив:

Леона - 55000 дол.;

Боба - 50000 дол.

У цьому році підприємство одержало прибуток у розмірі 70000 дол. За умовами договору розподіл прибутку між партнерами здійснюється на рівні річної нарахованої заробітної плати, а решта прибутку розподіляється порівну. Договором передбачено таку річну заробітну плату: Леону - 25000 дол., Бобу - 20000 дол.

У січні наступного року відбулися такі операції, які слід відобразити в бухгалтерському обліку:

1) новий партнер Сем викупив за 52000 дол. половину капіталу Леона;

2) Том погодився внести і вніс у товариство 100000 дол. за умови, що матиме 35% частку в активах. Різниця - премія партнерам Леону і Бобу.

Завдання 10.3. У січні 201_ р. американська корпорація «Noah» придбала 10млн. звичайних акцій компанії «Mango» за 220 млн. дол. Ця інвестиція становить 25% чистих активів компанії та дозволяє мати суттєвий вплив на її діяльність.

На дату придбання інвестиції справедлива та балансова вартості чистих активів компанії «Mango» були однаковими. За 201_ р. компанія «Mango» отримала 85 млн. чистого прибутку і виплатила акціонерам дивіденди в сумі 1,8 дол. за акцію. Станом на 31 грудня 201_ р. справедлива вартість звичайних акцій компанії «Mango» склала 21 долар за акцію.

Відобразити вказані операції в бухгалтерському обліку інвестора.

Завдання 10.4. За наведеними господарськими операціями скласти бухгалтерські проведення.

Перераховано до бюджету податок на прибуток у сумі 6000 дол. (авансові платежі). В кінці звітного періоду визначено загальну суму податку до сплати – 7200 дол. З бюджетом компанія здійснила остаточні розрахунки.

Завдання 10.5. За наведеними господарськими операціями скласти бухгалтерські проведення.

В кінці року визначено чистий прибуток компанії у розмірі 245000 дол. та реінвестовано його, тобто приєднано до нерозподіленого прибутку. В наступному році використано частину нерозподіленого прибутку, а саме: нараховано та сплачено дивіденди – 35000 дол., направлено на збільшення резервного капіталу – 50000 дол., направлено на збільшення статутного капіталу – 65000 дол.

МОДУЛЬ 3. ОСНОВИ МЕТОДИКИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 11. Напрями управлінського обліку в зарубіжних країнах

Максимальна сума балів – 4 бали.

Основними елементами, що підлягають управлінському обліку є доходи, витрати і фінансові результати.

$$\text{Доходи} - \text{Витрати} = \text{Фінансовий результат} \quad (11.1)$$

Для здійснення процесу управління і прогнозування економічних наслідків рішень, що приймаються на різних рівнях управління, необхідно володіти інформацією про витрати підприємства. Щоб мати можливість управляти витратами, їх перш за все необхідно класифікувати за певними ознаками.

Для оцінки запасів та визначення фінансового результату витрати поділяються на:

- вичерпані та невичерпані;
- витрати на продукцію та витрати періоду;
- прямі та непрямі;
- основні та накладні.

Система обліку неповних витрат виступає інструментом оперативного управління виробничим процесом підприємства, орієнтована на прийняття короткострокових управлінських рішень, покриття прямих витрат і оптимізацію маржинального доходу (прибутку-брутто).

Такий показник, як маржинальний дохід широко застосовується для аналізу прибутковості і прийняття управлінських рішень. Маржинальний дохід визначається за однією з двох формул:

$$\text{Маржинальний дохід} = \text{Дохід від реалізації} - \text{Змінні витрати} \quad (11.2)$$

або:

$$\text{Маржинальний дохід} = \text{Постійні витрати} + \text{Прибуток} \quad (11.3)$$

Калькулювання неповних витрат передбачає включення до складу собівартості готової продукції лише змінних виробничих витрат, розподіл змінних загальновиробничих витрат між окремими видами продукції на основі єдиної бази (машино-годин, людино-годин, основної заробітної плати тощо), визначення маржинального доходу та відшкодування за рахунок прибутку підприємства постійних загальновиробничих витрат, витрат на збут і адміністративних витрат.

Завдання 11.1. За наведеними у таблиці 11.1 даними:

3) визначити обсяг реалізації продукції, необхідний для забезпечення беззбиткової діяльності фірми, побудувати графік беззбитковості;

4) розрахувати фінансовий результат, що отримає фірма за умови реалізації 1000 од. продукції.

Таблиця 11.1 Витрати фірми, пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції, дол.

Стаття витрат	Варіанти							
	1		2		3		4	
	Змінні витрати на одиницю	Постійні витрати за період	Змінні витрати на одиницю	Постійні витрати за період	Змінні витрати на одиницю	Постійні витрати за період	Змінні витрати на одиницю	Постійні витрати за період
Основні матеріали	8		10		7		9	
Основна заробітна плата	18		20		16		18	
Загальновиробничі витрати	8	6120	8	6590	7	6010	7	5954
Загальногосподарські витрати	6	2784	7	3128	5	2596	6	2612
Витрати на збут	4	696	3	602	3	584	5	734
Всього витрат	44	9600	48	10320	38	9190	45	9300
Ціна одиниці продукції	60		80		70		90	

Завдання 11.2. За наведеними даними необхідно визначити:

- 1) точку беззбитковості у натуральному та грошовому вимірниках і у відсотках до проектної потужності;
- 2) суму чистого прибутку (збитку), який отримає компанія при досягненні проектної потужності;
- 3) яку кількість продукції необхідно реалізувати, щоб отримати прибуток:
 - а) 8100 дол.;
 - б) 9 дол. на одиницю реалізованої продукції;
 - в) 20% від обсягу реалізації;
- 4) яку необхідно встановити ціну за одиницю продукції, щоб підприємство при досягненні проектної потужності мало можливість одержати 9000 дол. чистого прибутку.

Компанія «Репсу» виробляє один вид продукції і реалізує за середньою ціною 56 дол. за одиницю. Змінні витрати на виробництво одиниці продукції складають 20 дол., постійні витрати – 16200 дол. за місяць. Проектна потужність компанії - 1000 одиниць продукції, ставка оподаткування прибутку - 40 %.

Тема 12. Системи і методи обліку витрат та калькулювання собівартості продукції.

Максимальна сума балів – 2 бали.

Вибір системи виробничого обліку залежить від технології, організації виробництва, тривалості виробничого циклу.

Діючі системи обліку витрат на виробництво та калькулювання класифікуються за такими ознаками:

- 1) за об'єктами групування;
- 2) за повнотою охоплення витрат;
- 3) за ступенем нормування.

Процес калькулювання ускладнюється в умовах, коли підприємство виготовляє різні види продукції та постійно має значний обсяг незавершеного виробництва. У такому разі облік ведеться по кожному виду продукції або групі однорідних видів продукції. При цьому калькулювання собівартості кожного виду продукції здійснюється з урахуванням залишків незавершеного виробництва.

Фактична собівартість виготовленої продукції визначається за формулою (формула 12.1):

$$\text{Незавершене виробництво на початок місяця} + \text{Витрати на виробництво продукції протягом місяця} - \text{Незавершене виробництво на кінець місяця} \quad (12.1)$$

Завдання 12.1. Вказати, до якої групи належать витрати наведені в таблиці 12.1.

Таблиця 12.1 Статті витрат за групами

№ п\п	Витрати	Витрати на одиницю	Витрати періоду
1.	Пряма заробітна плата		
2.	Амортизація будівлі офісу		
3.	Страховання виробничого обладнання		
4.	Відрахування на соціальне страхування робітників відділу маркетингу		
5.	Амортизація виробничого обладнання		
6.	Прямі матеріали		
7.	Страховання готової продукції від пожежі		
8.	Заробітна плата відділу збуту		
9.	Витрати на рекламу		
10.	Заробітна плата адміністративного персоналу фірми		
11.	Плата за оренду комп'ютера для технічного відділу цеху		
12.	Податок на майно (виробниче обладнання)		

Завдання 12.2. За наведеними даними обчислити величину відхилень за прямими матеріальними витратами, визначити фактори, зробити висновки.

Для виготовлення однієї деталі потрібно 20 кг основних матеріалів по 15% за кг. За звітний місяць було виготовлено 100 деталей, для цього використано 7000 кг матеріалів вартістю 16 дол./кг.

Завдання 12.3. За наведеними даними обчислити величину відхилень за прямими трудовими затратами, визначити фактори, зробити висновки.

Для виготовлення однієї деталі «А» за нормативом потрібно 50 год. при номінальній ставці 14 дол./год. За звітний місяць було виготовлено 100 деталей «А», для цього затрачено 4 500 трудо-годин, вартістю 15 дол./год.

Завдання 12.4. За наведеними даними визначити відхилення накладних виробничих витрат всього та за рахунок зміни окремих факторів.

Плановий обсяг виробництва компанії «Атосо» 1000 од. продукції, нормативні загальновиробничі витрати на цей обсяг виробництва склали: постійні – 500 дол., змінні – 1000 дол., всього 1500 дол., або 1,50 дол. на одиницю продукції. Фактичний обсяг виробництва становив 900 од. продукції, сума фактичних загальновиробничих витрат – 1380 дол., а сума списаних витрат 1350 дол.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / Р.М. Воронко. — Львів: «Магнолія - 2006», 2009. — 744 с.
2. Губачова О.М. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / О.М. Губачова, С.І. Мельник. — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 400 с.
3. Краївська І.А. Облік у зарубіжних країнах : конспект лекцій, навчально-методичний посібник / І.А. Краївська. — Харків: ХНАМГ, 2009. — Електронний ресурс. — Режим доступу : [http:// eprints.kname.edu.ua](http://eprints.kname.edu.ua)).
4. Литвин Н.Б. Облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / Н.Б. Литвин. — К. : Атіка, 2007. — 208 с.
5. Лучко М.Р. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. / М.Р. Лучко, І.Д. Бенько. — К.: Знання, 2006. — 311 с.
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1997 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http:// minfin.gov.ua/document/92418/ляан_1.pdf](http://minfin.gov.ua/document/92418/ляан_1.pdf).
7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1998 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 17 «Оренда», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1998 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_014.
9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1995 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_025.
10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.1999 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_011.
11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.03.1997 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.buhgalter911.com/Res/MSBO/MSBO2.pdf>.
12. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2000 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_046.
13. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», прийнятий Радою з Міжнародних

стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2000 р. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_048.

14. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 31 «Частки у спільних підприємствах», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_040.

15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання», прийнятий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку від 01.01.2000 р. [Електронний ресурс].
– Режим доступу: http://minfin.gov.ua/document/92444/MSBO_32.pdf.

16. Ягмур К.А. Облік у зарубіжних країнах: практикум: для студентів напряму підготовки 6.03050901 «Облік і аудит», 6.030503 «Міжнародна економіка» денної та заочної форм навчання / К.А. Ягмур, О.В.Толмачова.
– Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. – 101 с.

Потриваєва Наталя Володимирівна
Пісоченко Тетяна Сергіївна
Сирцева Світлана Володимирівна

Облік у зарубіжних країнах

Методичні рекомендації

для самостійної роботи студентів денної форми навчання напряму
підготовки 6.03050901 «Облік і аудит»

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. 13,14.

Тираж 100 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул.. Паризької комуни,9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.